

Zadanie 5.1. Upowszechnianie i wdrażanie wiedzy na rzecz poprawy konkurencyjności i innowacyjności sektora ogrodniczego z uwzględnieniem jakości i bezpieczeństwa żywności oraz ochrony środowiska naturalnego

Cel i uzasadnienie zadania

Celem zadania jest upowszechnianie i wdrażanie wiedzy uzyskanej w latach 2015-2020 w wyniku realizacji zadań merytorycznych z czterech obszarów Programu.

Kluczowym elementem upowszechniania będzie realizacja misji nauka - praktyce. Z dotychczasowych doświadczeń Instytutu wynika, że najlepszym narzędziem transferu wiedzy są bezpośrednie spotkania naukowców z producentami podczas konferencji, warsztatów i szkoleń, w trakcie których jest okazja do przekazania wiedzy i do dyskusji nad wszystkimi nurtującymi ogrodników problemami.

Wraz z rozwojem sieci internetowej pojawiła się nowa jakościowo możliwość przekazywania informacji wszystkim zainteresowanym. Internetowe platformy stanowią doskonałe, interaktywne narzędzie transferu wiedzy, chętnie wykorzystywane przez producentów rolnych. W Programie Wieloletnim do transferu wiedzy i technologii wytworzonych w trakcie badań zostaną wykorzystane dostępne środki przekazu. Na stronie internetowej Instytutu zostaną w szczególności opublikowane materiały szkoleniowe w postaci metodyk, ofert wdrożeniowych, sygnalizatorów, broszur popularno-naukowych i upowszechnieniowych oraz ulotek.

Wymienione formy upowszechniania wiedzy doskonale się uzupełniają i pozwalają na wyrównywanie różnic w poziomie edukacji pomiędzy regionami, państwami i kontynentami.

Na stronie administrowanej przez Instytut zostanie utworzona zakładka zawierająca informacje dotyczące realizacji Programu z podziałem na główne jego obszary i zadania, które będą prowadzone i uzupełniane przez webmasterów, edytorów, redaktorów i grafików. Na stronie internetowej Instytutu będą umieszczane najważniejsze wydarzenia i osiągnięcia poszczególnych zadań ze wszystkich obszarów Programu. Strona internetowa Instytutu, na której będą zamieszczane informacje dotyczące realizacji Programu, ma na celu realizację misji „nauka - praktyce” do bieżącego upowszechniania i wdrażania wyników badań wśród producentów sektora ogrodniczego obejmującego grupy producentów, związki i stowarzyszenia ogrodnicze, ośrodki doradztwa rolniczego, firmy produkujące środki do produkcji ogrodniczej, laboratoria, hodowców roślin ogrodniczych i gospodarstwa ogrodnicze.

Ponadto w ramach zadania przewiduje się przygotowanie opracowań statystycznych, analiz SWOT (ang. *Strengths, Weaknesses, Opportunities, Treats*), w których będą uwzględnione wewnętrzne i zewnętrzne czynniki mające wpływ na rozwój polskiego ogrodnictwa. Efektem tych analiz będą prognozy rozwoju rynku dla różnych produktów ogrodniczych oraz strategię rozwoju dla tej dziedziny gospodarki w Polsce.

W ramach realizacji zadania będą upowszechniane i wdrażane wyniki badań z:

- 1) Obszaru 1. „Postęp Biologiczny” dotyczące:
  - a) nowych genotypów pomidora, kapusty głowiastej białej oraz ogórka gruntowego,
  - b) nowych odmian roślin sadowniczych: jabłoni, śliwy, wiśni, brzoskwini, moreli, porzeczki czarnej, agrestu, borówki amerykańskiej, maliny, truskawki, świdośliwy olcholistnej oraz podkładek wegetatywnych dla jabłoni,
  - c) roślin wolnych od chorób wirusowych,
  - d) mało znanych gatunków z przeznaczeniem do produkcji żywności funkcjonalnej takich jak:

- żurawina wielkoowocowa, borówka niska, dereń jadalny, rokitnik pospolity, jagoda kamczacka, świdoliwa olcholistna oraz róże owocowe, a także jeżyna bezkolcowa i winorośl,
- e) systemu oceny zdrowotności, tożsamości genetycznej i kondycji fizjologicznej roślin ogrodnich rozmnażanych metodą *in vitro* (truskawek, malin, czosnku, lili, tulipanów i jagody kamczackiej);
- 2) Obszaru 2. „Bezpieczeństwo żywności i ochrona środowiska” dotyczące:
- zasad dobrej praktyki ochrony roślin i integrowanej technologii produkcji roślinnej ze szczególnym uwzględnieniem integrowanej ochrony roślin,
  - zmian w przepisach fitosanitarnych w Rzeczypospolitej Polskiej, Unii Europejskiej oraz na świecie,
  - nowych gatunków agrofagów kwarantannowych i niekwarantannowych,
  - nowych środków i metod ochrony roślin przydatnych w różnych systemach produkcji, głównie integrowanej lub ekologicznej,
  - ograniczania zagrożeń związanych ze stosowaniem środków ochrony roślin, kalibracji i badań sprawności technicznej opryskiwaczy;
- 3) Obszaru 3. „Rozwój Zrównoważonych Metod Produkcji Ogrodniczej” dotyczące:
- wodooszczędnych i energooszczędnych technologii upraw ogrodnich,
  - zrównoważonego nawożenia roślin ogrodnich i zapobiegania degradacji gleby i skażenia wód gruntowych,
  - regulowania wzrostu i owocowania roślin ogrodnich,
  - ekologicznej produkcji owoców i warzyw,
  - innowacyjnych technologii przechowywania wybranych gatunków owoców i warzyw;
- 4) Obszaru 4. „Działania na rzecz rozwoju pszczelarstwa w warunkach współczesnych zagrożeń” dotyczące:
- doskonalenia prac hodowlanych pszczoły miodnej i dzikich owadów zapylających,
  - poprawy bazy pożytkowej pszczół,
  - nowoczesnych metod prowadzenia gospodarki pasiecznej i pozyskiwania wysokiej jakości produktów pszczelich, uwzględniających m.in. przydatność i skuteczność preparatów leczniczych,
  - syropów do zimowego dokarmiania pszczół.